

Gemeentebestuur van Veendam
Raadsvoorstel - Adviesnota

Nummer: 2024R0037
Datum voorstel: 20-03-2024
Raadsvergadering d.d.: 25-03-2024
Portefeuillehouder: Wethouder H.J. Schmaal
Team: Afdeling Fysieke Leefomgeving
Onderwerp: Bindend advies noodopvang asielzoekers

Voorstel

Een positief bindend advies af te geven om op het perceel Lloydsweg 39 in Veendam voor de duur van 1 jaar voor maximaal 100 asielzoekers noodopvang te realiseren ten behoeve van het COA.

Inleiding:

Zoals bekend is de druk op de asielzoekersopvang in de gemeente Westerwolde (Ter Apel) hoog. Het COA is daarom naarstig op zoek naar geschikte locaties voor het tijdelijk opvangen van asielzoekers. Uw raad heeft ons in de vergadering van 18 december 2023 gevraagd te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om een opvanglocatie in te richten om het aanmeldcentrum in Ter Apel te ontlasten. Aan de Lloydsweg 39, waar eerder een garagebedrijf heeft gezeten, heeft het COA een voor het opvangen van asielzoekers geschikte locatie gevonden.

Het COA heeft verzocht om het pand aan de Lloydsweg 39 in Veendam na de verbouwing tijdelijk, voor de duur van 1 jaar te mogen gebruiken voor het opvangen van maximaal 100 asielzoekers.

Beoogd effect:

Tijdelijk gebruik van het pand aan de Lloydsweg 39 voor noodopvang van maximaal 100 asielzoekers.

Argumenten:

1. Er is sprake van grote maatschappelijke druk

Bijna dagelijks is het te lezen en te horen in het nieuws dat de druk op het aanmeldcentrum in Ter Apel heel hoog is. Zelfs zo hoog dat voor kort asielzoekers buiten, of in verblijfs- of wachtruimten zonder bedden en de juiste sanitaire voorzieningen, moesten wachten en slapen, hetgeen volgens de Inspectie Justitie en Veiligheid onverantwoord en ontoelaatbaar is.

Een van de redenen is dat het niet lukt om voldoende opvangplaatsen te realiseren voor asielzoekers die daar recht op hebben. Hoewel de Spreidingswet, die recent door de Eerste Kamer is aangenomen, daar verandering in moet brengen is het COA voor een groot deel afhankelijk van de medewerking van gemeenten om voldoende opvangplekken mogelijk te maken.

Het college onderkent die druk en heeft aangegeven te willen kijken wat zij kan doen aan het tekort aan opvangplekken voor asielzoekers, door tijdelijke noodopvang in Veendam mogelijk te maken.

2. De locatie Lloydsweg 39 is geschikt

Het COA heeft haar oog laten vallen op een voormalige garage aan de Lloydsweg 39 en wil hier tijdelijk voor de duur van 1 jaar maximaal 100 asielzoekers opvangen. Het COA heeft daarbij aangegeven dat zij streeft naar een evenwichtige samenstelling van de asielzoekers wat betreft herkomst, geslacht, leeftijd en gezinssituatie

Voor het COA is deze locatie geschikt voor het opvangen van asielzoekers omdat:

- de locatie per direct beschikbaar is;
- minimale bouwactiviteiten en aanpassingen nodig zijn;
- op loopafstand voorzieningen aanwezig zijn.

3. De noodopvang is strijdig met het tijdelijk omgevingsplan

Het tijdelijk gebruik van de activiteit “noodopvang van asielzoekers” is in strijd met het tijdelijke omgevingsplan. Om de gewenste activiteit (noodopvang) mogelijk te maken dient daarom een omgevingsvergunning voor een zogenaamde buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) te worden verleend.

4. Er is sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties

De aanvraag betreft het tijdelijk gebruik van het pand aan de Lloydsweg 39 voor het opvangen van asielzoekers. In Hoofdstuk 8, artikel 8.0a, lid 2, Besluit Kwaliteit Leefomgeving staat dat voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een buitenplanse omgevingsplanactiviteit de omgevingsvergunning alleen verleend wordt met het oog op een **“evenwichtige toedeling van functies aan locaties.”** Om daar inzicht in te geven is op basis van artikel 7.207b onder 2 van de Omgevingsregeling een ruimtelijke onderbouwing opgesteld (zie bijlage 2). Daaruit wordt een aantal aspecten uitgelicht.

a. Verkeer

Geconcludeerd is dat de ontsluitingen van en naar de projectlocatie niet meer onder druk komen te staan door het realiseren van de tijdelijke noodopvang in Veendam. Gelet op de aanwezige fietsinfrastructuur en het feit dat asielzoekers niet over een eigen auto beschikken, worden geen problemen voorzien met betrekking tot langzame verkeersbewegingen van de gebruikers. Om de asielzoekers veilig over te laten steken zal tijdelijk extra bebording langs de Lloydsweg worden aangebracht, zodat het autoverkeer wordt geattendeerd op mogelijk overstekende personen, en worden er fysieke aanpassingen aan de weg gedaan.

b. Sociale veiligheid

Naast het creëren van een aantrekkelijke en aanpasbare fysieke leefomgeving, is het essentieel dat de leefomgeving (sociaal) veilig is in het gebruik. Het doel is dat mensen zich veilig voelen en dat deze veiligheid ook daadwerkelijk wordt ervaren.

Om een veilige omgeving te garanderen voor de omgeving en de bewoners van de opvang, is er vanuit het COA op de locatie 24 uur per dag toezicht en begeleiding aanwezig. Op de (tijdelijke) opvanglocatie zal 24/7 beveiliging aanwezig zijn en zijn er zeven dagen per week COA-medewerkers aanwezig als aanspreekpunt voor de bewoners, voor begeleiding en om toe te zien op de naleving van de huisregels. Ook wordt de dagbesteding door deze medewerkers verzorgd in samenwerking met de lokale school/opvangcentrum. Verder hanteert het COA een pakket aan maatregelen om de sociale veiligheid in de omgeving van de planlocatie te waarborgen. Zo hanteert het COA-communicatieprotocollen, worden huisregels strikt nageleefd en is de opvanglocatie 24/7 bereikbaar voor het geval zich in de directe omgeving incidenten voordoen die gemeld moeten worden.

c. Participatie

De Omgevingswet stelt bij ruimtelijke initiatieven hogere eisen aan participatie en laat deze zwaarder meewegen in de belangenafweging. Gelet op het grote (gezamenlijke) belang trekken initiatiefnemer (COA) en gemeente hierin in nauwe samenwerking met elkaar op. Zij hebben o.a. het volgende gedaan:

- Direct na het overeenkomen van het bestuursakkoord is op 7 februari 2024 een brief vanuit de gemeente Veendam verzonden aan haar inwoners, waarin is toegelicht dat het COA voornemens is een noodopvanglocatie te starten medio april 2024 en dat de gemeente Veendam hier in principe mee akkoord is. In de brief is vermeld waar men met vragen, opmerkingen en andere zaken terecht kan. Hiervoor is door de gemeente een apart emailadres opengesteld. Via het opengestelde emailadres zijn meerdere reacties ontvangen. Met de betrokkenen is contact opgenomen en er zijn diverse gesprekken gevoerd. Bij de gesprekken waren zowel gemeente als het COA vertegenwoordigd.
- Na het verzenden van de brieven hebben de burgemeester en een afvaardiging van het COA een aantal gesprekken gevoerd met direct aangrenzende bedrijven om de komst van de noodopvang te bespreken en om vragen, opmerkingen en bezwaren te bespreken. Daarnaast heeft de gemeente in samenspraak met het COA een persbericht verzonden, waarin de plannen voor de noodvang zijn aangekondigd.
- In de weken daarna zijn door de gemeente Veendam gesprekken gevoerd met lokale horeca, supermarkten en ketenpartners, met als doel om hen in te lichten en opmerkingen en eventuele bezwaren mee te nemen.
- Op maandag 18 maart 2024 is voor de ondernemers en op dinsdag 19 maart is voor omwonenden een voorlichtingsavond georganiseerd waarbij de mogelijkheid bestond om met betrokken partijen in gesprek te gaan. Het verslag van beide avonden is bijgevoegd als bijlage 3. De inhoud daarvan maakt onderdeel uit van onderhavige overweging om medewerking te verlenen aan de noodopvang van asielzoekers.
- De gemeente Veendam informeert ook op haar website over de plannen voor de tijdelijke noodopvang. Daarbij zijn de meest gestelde vragen en bijbehorende antwoorden opgenomen. Voor eventuele overige vragen zijn contactmogelijkheden vermeld van de gemeente en het COA.

Conclusie met betrekking tot het “evenwichtig toedeling van functies aan locaties”.

Gelet op de ingebrachte adviezen, het verslag van de participatie en op basis van voorliggende ruimtelijke onderbouwing adviseert ons college om medewerking te verlenen aan de aanvraag omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit om aan de Lloydsweg 39 maximaal 100 asielzoekers op te vangen en te huisvesten voor de duur van één jaar.

5. Bindend advies van de raad is vereist

Op grond van artikel 16.15 Omgevingswet heeft uw raad op 31 oktober 2022 gevallen aangewezen waarover u bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten bindend advies wilt geven. Eén van die gevallen is: het aanvragen voor andere activiteiten met naar het oordeel van het college mogelijke maatschappelijke onrust. Daarom leggen wij uw raad voorliggend plan voor.

Omdat wij vinden dat er sprake is van een “evenwichtige toedeling van functies aan locaties” bij de tijdelijke noodopvang van asielzoekers aan de Lloydsweg 39 *stellen wij uw raad voor om hierop een positief bindend advies te geven.*

Financiën

1. De werkzaamheden worden op reguliere wijze via leges gedekt. Daarnaast is met de initiatiefnemer een overeenkomst gesloten over mogelijke nadeelcompensatie (voorheen planschade). Hierin zijn afspraken gemaakt over de afhandeling van eventuele nadeelcompensatieclaims in de toekomst.

Kanttekening

1. Als uw raad besluit om geen bindend advies te geven, kan het college wettelijk gezien de omgevingsvergunning niet verlenen. Dit betekent dat de omgevingsvergunning geweigerd moet worden. In dat geval moet uw raad wel motiveren waarom hij geen bindend advies wil afgeven.

Uitvoering

1. Indien u positief adviseert en wij vervolgens besluiten om de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit te verlenen zal het COA zorgdragen voor de uitvoering van het plan, waarbij met betrekking tot communicatie, onderwijs, gezondheidszorg en het naleven van de openbare orde en veiligheid met de gemeente nauw wordt opgetrokken.
2. Na het besluit tot verlening van de Omgevingsvergunning voor een buitenplanse Omgevingsplanactiviteit zal dit besluit worden bekendgemaakt en zal daar kennis van gegeven worden op de gebruikelijk wijze, waarna bezwaar en beroep openstaat.

Bijlagen

- Bijlage 1: concept raadsbesluit
- Bijlage 2: Onderbouwing van de effecten op de Fysieke Leefomgeving COA
- Bijlage 3: verslag participatie 18/19 maart 2024

burgemeester en wethouders van Veendam,

burgemeester,

Mr. S.E. Korthuis

secretaris,

A. Castelein

Nummer: 2024R0037

De raad der gemeente Veendam
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 20-03-2024

besluit

Een positief bindend advies af te geven om op het perceel Lloydsweg 39 in Veendam voor de duur van 1 jaar voor maximaal 100 asielzoekers opvang te realiseren ten behoeve van het COA.

Besloten in de openbare vergadering van 25-03-2024

De raad voornoemd,

Voorzitter,

Griffier,

Mr. S.E. Korthuis

A.A. Swart